Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיזעס בלאט ערשיינט
דריימאל וואכענטליך
פונטאג, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטט
פיר אסטערייך-אונגארן
גאנציעריג 8 גולדן אסטר. וו.
האלביעריג 4 גולדן אסטר. וו.
פיערטעליעריג 2 גולדן אסטר. וו.
פירס אויסלאנד
גאנציעריג 9 גולד. — קר. אַ. וו.
האלביעריג 4 גולד. 50 קר. אַ. וו.
פיערטעליעריג 2 גולד. 25 קר. אַ. וו.

איף דיזעס ציישונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומערירען.
אונד דיא פרענומעראַנדען פערדען
בענוגנג מיט דעם עסטאנג דעס
עיסטען בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט,
ווייטצנער בולווארנ נומ. 29.
וואכען תאן איך דיא פרענומעראַ-
אַנדלונג צו ענדיגן בעלעבן.

ווכנבלאט פון דער פעסטער צייטונג אין בודאפעסט, מאָנטאג ב חשון ה.תרמ"ה. זעכצעהנטער יאהרגאנג Nr. 118

Budapest, 20. Oktober 1884

דיא אדרעסס-דעבאטטע.

דער דריטטע טאג.

ווער איין פרייונד דער „שטרמישען" זיטצונג אינזערעס אבגעאָרדנעטענהויזעס איזט, דער קאָנ-טע אן דער זיטצונג פאָם 17-טען דיזעס זייגע העל-לע פרידע האבען, דער אבגעאָרדנעטע דער טרע-דזיעניסשטאדט (בודאפעסט) האט עס אינטערעסאנט מען דער אנטסעמיטשעראַטע מיט פייערגען צוכט רישהען אן דען לייב צו נעהען, אונד דאס אינבאנד-גע וואטהגעהייל, וועלכעס דיזעע ערהאבען, איזט דער זכרעסטע בעווייז, דאס דיא העפטיג געפיהר-טען שטרייבע טרעף אין דאס פלייש אינגעדרונגען זינד. ווענן אלבערט בערזייטיג אלס פערטרעטער דעס רעגיערונגסקומיסאריאטס, דער אלזאָ אים נא-מען דער רעגיערונג שפראַך, דיא ערקלערונג אב-גאב, ער בעטראכטע דא אנטסעמיטען נכט אלס פארטייא, מיט דער מאן זיך איינלאסען קאָנטע אונד האלטע אידרען אדרעסעטוויאָרט נכט פיר ווירדיג, דאס ער געגען דעגולבען פאלעמיזרע, זא טהאט ער פאן דיזעם שטאנדפונקטע אים זעהר וואהל דאראן, עבענזוואהל טהאט אבער איך פעטער בוסבאך דאראן, זיך מיט אידגען יא אי-נ-צ-ו-ל-א-ס-ס-ע-ן. דיא צינגלאנזקייט דער אנט-סעמיטען האט אונס איבערגעגעבן שאן אם דרייטען טאגע דער אדרעגטליכען דזטצונגען איינען פאָרגע-שמאק דאפאן גגעגעבען, וואס ווייר ערסט שפאטער, ווענן זיא זיך אים ריסטאגע שאן „הימיש" פיהלען ווערדען, פאן אידגען צו ערוואטען האבען. דיזעגל-בע דזטצונג פאָרדערטע איך דאס שיסליכע בי-שפיעל אן דען טאג, ווא איין דאטהאלישער פרעס-טער מיט פאנאטישער וואטה האסס אונד פער-פאלגונג פערדיגט. זיך נעגען מאנג אונד רעגיערונג איפלעהנט אונד דיא נאטשליכען געזעטצע דער דולדונג אונד מענשענליעבע מיט עקעלהאפטעס גייפער בעווערלט. אין דעם אנטסעמיטען קאָמלאשי, אים דעסען רעדע ווייר שאן אין אינזער פריטאג גנמטער צו פערקאפטען געגעבען, האבען זיך אם מיסטען דיא אנטסעמיטען וועלכסס געטישט. זיא פאדינגען אידן אלס „גראסען געלעהרטען" אים אונד מוסטען דיא ערפאהרונג מאכען, דאסס דאס הייז אידן גלייך נאך דען ערסטען זאטצען זייגער רעדע אלס קאָמישע פיגור בעטראכטע, איבער דען מאן זיך האבסטענס לוסטיג מאכטע.

פעטער בוסבאך ווענדעטע זיך אים לייפיג זיי-נער רעדע אן עמעריך סאלא, דער זיך דאריבער בעקלאגטע, דאס דער רעפערענט (בערזייטיג) מיט דער אנטסעמיטענפארטיא זיך נכט בעפאס-סען וואללע: „נון" זאגטע בוסבאך. „דיא הערדען זאללטען פראה זין, ווענן מאן פאן אידגען אלס פארטיא הער נכט שפרכט: דען דאס פראָ-דאסס, איך דעסען גרונדלאנג זיא שטעהען, ענגע איינערוגגען, וועלכע זיא אין אידרען אדרעסעגט-זייפען מאכען, זונד נכט פאן דער אדט, דאס זיא דעס הייזע ערדע מאכען מאכטען! אידר פראגראמס ווידרשפרכט דער מאָראל אונד דער בעוואגענען פאלטיק. (לעבהאפטער ווידערשפרוך ווייטענס דער אנטסעמיטען. ריפע: נכט ריכטיג! ווידערריפען! דאס אימגעקעהרטע איזט ריכטיג) זיא ווערדען נאך אפטער גגלעגענהייט האבען צו ווידערשפרעכען, אונד יע העפטיגער זיא פאטעסטרען, דעסטא מעהר ווערדע איך אלס גערעכטפערטיגט בעטראכ-טען, וואס איך צו זאגען אים בעגרייפפען בין. (בייפ-פאלל רעכטס.) אידר פראגראמס, מיינע הערדען, דאס לאנד פאם גרונדע אויפזוהעלען. ווייר שטרעבען נאך בעפעסטיגונג אינזערער צישטאנדע; ווייר פיה-לען, דאס ווייר שוואך זינד, דאס דער אונגאריישע שטאמם צוגעהמען מיססע, אים זיך אין דיזעער רי-טשונג צייט צו ערהאלטען;

פראגען קאָמלאשיש: גערادע דיא יידען פער-הינדערן דיעס!

פעטער בוסבאך: וא דער זעעלזאָרגער פיעדען אונד נאכסטענליעבע פערבייטען זאלל-טע, פערקונדען זיא האסס אונד צוויעטראכט!

פראגען קאָמלאשיש: איך ווערדע דארויף שאן אנטוואָרטען!

פראזידענט: איך ביטטע דען הערדען אבגע-אָרדנעטען — איך ווייס נכט, וא ער הייסט, דא ער זיך מיר נכט פאָרגעשטעללט האט — דען רעד-נער נכט צו אונטערבריעכען; זיינערצייט האט ער דאס רעכט צו שפרעכען. (צישטיממונג.)

פראגען קאָמלאשיש: איך הייסט פראגען קאָמ-לאשיש! (גראסער לארם רעכטס: ריפע: צור אָרדנונג: איך ווענן פלאטען!)

פראזידענט: איך מאכע דען הערדען אבגע-אָרדנעטען אייפמערקזאם, דאס ער נכט דאס רעכט האבע, דען רעדנער צו אונטערבריעכען. (לעבהאפטע צישטיממונג רעכטס.) (אייוואן שימאני ווטעטע זיך נאמלך, אים בוסבאך בעססער צו הערען איך דיא ווייטע דער רעכטען, דא ער אבער פאָרטוואָרענד דאגוישענגשריט, ווייזען איהן זייגע ביידען גאבבאָרען, דער פינאנצמיניסטער גראף סאפארי אונד גראף אישען זיטש, איינפאך פאן דעם פלאטען ווענ. דאריבער וואללטע זיך אייוואן שימאני בים פראזידענטען בעקלאגען, דער אהם אבער ראש דאס ווארט אבשניטט. דאס געטיממטע אונד דער לארם דוערטען מערערע מינוטען. דער אייוואן מוסטע צוליעטצט דען פלאטץ פערלאססען.)

פעטער בוסבאך: אין דעם אדרעסעגטוויאָרט דער אנטסעמיטען ווירד אין זעהר מערקווירדיגער פאָרגאנג בעבאכטעט. איינגרייזטס ווערדען דיא ווערדען איינגעשאפנגען — וא עס דיא שפינגע מיט אידרעם אפפער מאכטע—דאס זיא ווערדע דאנד נאך פיס ריהרען קאָנגען; אנדערערזייטס פאללט מאן אויבער זיא הער אונד זאגט: וואהרהאפט דיא געלד? דיא האסס עס אויס דעם בלוטיגען שווייס אינזערעס פאלקעס. ווענן דער ווידע זין געלד פער-ווערטעט אונד אין אינזיסטיג אינזערגערמונגען אנלעגט, זאגט מאן אידם: ווענהאלב נימסט דיא אינזערען געווערבעטרייבענדען דאס בראד? ווענן ער גרונדבעזיטץ קייפט, דאגן זאגט מאן אידם: „דיא נימסט יא דער דשענטי אידר ערבע ווען!" איזט דאס אין מאָראלישעס, אין פאלישעס פאָר-געהען? נכט ערהעבען, זאגדערן אין אידרעס הארס אונד ווענשאפטען, נכט פערדעלן, זאגדערן אין אידרעס האסס צו מאָדע הענטען וואללען דיא אינע קלאסס אידרער מיט ברינגער. (אינע שטמע פאן דען באנקען דער אנ-טסעמיטען: בעייזען דיא דאס!) אונטער זאלכען אומשטאנדען ווען דיא פראה, דאס ווייר פאן אידגען נכט רעדען, אידרע טהאטקייט נכט אויסאיינאנ-דערזעטצען. (צישטיממונג רעכטס.)

אים דער רעדע דעס גייסטליכען קאָמלאשיש טראגען ווייר הייער אויסער דעס בעריכטע, וועלכען שטעהט נכט אויף דער גרונדלאגע דער מאָראל. (ווידערשפרוך אונד לארם ווייטענס דער אנטסעמי-טען.) דיא האלען אידרע וואפפען נכט אויס דער וואפפענקאממער אונזערער געבילדעטען צייט, זאגט דער אים דער רוספעלקאממער אינער לאנגסט בעגראבען געגלוביטען צייט. (לעבהאפטע ווידער-שפרוך ווייטענס דער אנטסעמיטען.)

פראזידענט: דען הערדען אבגעאָרדנעטען שטעהט עס פרייא זיינערצייט צו שפרעכען; ווענן אבער ערדע-מאנן ערדען אינגעגבלוס דאצווישען ריפט אונד דען רעדנער אונטערבריכט, דאגן איזט עס אונמאָגליך, דיא אָרדנונג אויפ-רעכטצוערהאלטען. (צישטיממונג רעכטס.)

פעטער בוסבאך: דיא געהען איך דיא גרויע-פאללסטען טאגע אינער פינסטערען צייט צוריק; דיא שייבען דען האסס אויס אידרע פאהנען אונד מאכען אינע קאָנפעסיאָן צום גגעגנשטאנדע דער פער-פאלגונג. אונד דאך זאגען וא: דיא ווארען דיא קינדער דער הייטיגען צייט! איך לייגגע דאס! אידר פראגאמס צייגט דאס נכט: אינדעם זיא הער פאן דיעזען באנקען, וא מאן זיא פיר אידרע רעדען נכט צור פערגאנטווארטונג צוהען קאנן, אינע קאָנפעסיאָן פערפאלגען, דיא שלימסטען לידענ-שאפטען אויפזוהעלען. שטעהען וא נכט אויף דער גרונדלאגע דער מאָראל! (לארם ווייטענס דער אנטסעמיטען.) דיא זעהען נון דוא פאללען אידרעם פאָרגעהענס: דיא זעהען דיא אונגליכען פער-אידטהיילטען. אונטער דענגעלבען בעפינדעט זיך קיין אינציגער דער אינגענטליכען אידהעבער יענער אונזוהען. זעהען דיא דען פרעסבירגער פאלל. ווער פאן דען אידהעבערן אויס אינטער דען פערדאר-טהיילטען? דיא שטעהען שאן דארום נכט אויף מאָראלישער באזיס, ווייל דיא זיך צוריקציעהען, ווענן דער טאג דער געפאהר קאָמטט אונד לאססען דיא אונגליכען בעטראָרטען אונטערגעהען. (ריפע ווייטענס דער אנטסעמיטען: דאס איזט נכט ריכ-טיג! ווייר פערבטען נכט דיא געפאהר! ווייר פער-אנטוואָרטען אינזערע האנדלונג! הארט!) אידרע אדרעססען אידרע ערדען שטאָרבען נכט נור דיא הוהע דעס לאנדעס, זאנדערן ערשטערן דען באדען אונטער אידרען אייגענען פיסען, אינדעם דיא אידרען פערבייטען, וועלכען גרענצען צו ציע-הען דיא נכט דיא מאכט האבען ווערדען. אונד דארום איזט אידר פאָרגעהען איך אינפאלישיש. (ווידערשפרוך ווייטענס דער אנטסעמיטען.) געבען דיא אכט: הרסען ווירד מאן, ווענן דיא ווידען אינ-מאל פערגעעבען וואָרען, אויסריפען: „נון וואללען ווייר ווייטער גגעהען גגעגען יענע, דיא נאך עטוואס האבען!" (לארם איך דען באנקען דער אנט-סעמיטען.) דיא ערשטערן דיא זיכערהייט אים לאנדע, דאס פער-טרוען צו דען גגאָרדנעטען צישטאנדען, אינדעם דיא דען ואאמען דעס צייסטעס גגעגען אינע קאָ-פעסיאָן איינשטייגען; דיא אונטערגראבען דאס אנזוהען דעס לאנדעס פאר דעס אויסלאנד. דיא בריגגען עס דאהין, דאס אין שאדשטעוויטש דען מישה האט, אין דען אראמער שטראסען צו ריי-פען: „שלאגעט דען ווייטען דיא פענסטער נכט אין, וויא דיא אינגאָרן עס טהון. צייגען ווייר, דאס ווייר קראאטען געבילדעטער זינד, אלס דיא מאָדערן!" (בעייפיגונג רעכטס: אינזוהל ווייטענס דער אנט-סעמיטען.) דאס איזט דיא פרייזדע אידרע דאָרגע-הענס. דיא פרייזדע אידרע ווייר דאראן, דאס דיא אין אדרעסס-דעבאטטע.

אויף דיזעס ווייטערע אין אנדערע נומ. אונד דיא אנדערע פרעגען אין אנדערע נומ. אונד דיא אנדערע אנטוואָרטען אין אנדערע נומ.

דאס העדפ׳ פיר דיא אונאבהאנגיקייטס־פארטיא ווייכטיגער איזט אלס אטוואש, דאס איזט אהרע זאכע; אונס איזט אטוואש ווייכ־טיגער, אונד דא דיא פארטיא דען מאראש־וואשארהעליער בעצירק איסשליעסלך דען אנ־שטרענגונגן דער יודען פערדאנקט, אונד דא דיא יודען דיזעש אנשטרענגונגן נור דעסהאלב מאכטען, ווייל זיך אוראן מיט זיינעם ערהרענ־וארטע פערפעליכטעטע, דען סע־קעל־קערעסטורער וואהלערן אטוואש צו עסעפאה־לען, זא איזט עס דיא פעליכט דער פארטיא אונד צווייטמאל דיא פעליכט אינראנס, אונזערען וואונש צו בעריקזיכטיגען. אין דען האנדען דעם רעדאקטארס דיזעזס בלאטעס בעפינ־דען זיך מעהרערע בריעפע אונד בעזאנדערס איזט דיעס איין שרייבען דעס העררן עליאס נייפעלד אויס שיקלאד (אים סעקעל־קערעסטורער בעצירק) אויס וועלכען הערפארגעהט, דאס דארט גערארדע קארל אטוואש דיא מיסטען אויסזיכטען אויף איינען זעיר האבע.

הערר נאבריעל אינראן ווירד אין דען נאכס־טען טאגען אין מאראשוואשארהעלי פערזאמלונג ערשיינען. אונזערע דארטיגען גלייבענסגענאססען, דענען ער דאס מאנדאט פערדאנקט, מאגען איהן בייא דיעזער געלעגענהייט אן זיין ערהרענווארט ערא־ننגערען, אונד לאססען זיא זיך מיינע ברידער מיט לעערען פראזון ניכט צוריקזייטען, וואנדערן ערקלארען זיא רונד ווע, דאס זיא, פאללס אינראן זיין וארט ניכט איינלאזט, איהרען פעהלער, נעגען דיא רעגיערונג געשטיממט צו האבען, דאדורך גוט מאכען ווערדען, דאס זיא אין סעקעל־קערעסטור איהרען גאנצען איינפלוסס אויפבייטען ווערדען, דאס דארט דער קאנדידאט דער רע־גיערונגס־פארטייא געוואהלט ווערדע. דיעזעלבע מאהנונג ריכטען ווירד איך אן אינזערע גלייבענסגענאססען אים סעקעל־קערעס־טורער בעצירק. אטוואש אדער דער קאנדידאט דער רעגיערונגס־פארטייא! דאס זייא אייער לאזונגסוואָרט.

פערלאָזונג

דער אסטר. בארענקערעיס־לאזע.

בייא דער אם 1. אקטאבער 1884 פארגענאממענען צייכ־נונג דיעזער לאזע, פיעל דער הויפטטרעפפער מיט 50000 גולדען אויף נ׳ 3722 נו׳ 66, דער 2־טע מיט 2000 גולד. אויף נ׳ 3530 נומ׳ 5. פערנער געווינגען יע 1000 גול׳ נ׳ 531 נו׳ 85, נ׳ 3526 נו׳ 49. דאנן וואורדען נאך פאלגענדע טילונגס סעריען געצאהלט: 837 1119 1420 1708 3164.

פרענומעראציאָנס־איינלאדונג.

ווייר ערזוכען אינזערע געעהרטען פרענומעראנטען, דערען פרענומעראציאָנס־בלעטער בעריישט צו עגדע גענאנגען, אזהרע פרענומעראציאן גיטיגסט צו ברינגען. דאמיט דיא פערזענדונג קיינע שטאָרונג עליידט.

נעשעפטסבעריכט.

נעטרייידע־נעשעפט. וויייצען וואר נעסטערן פיעל צו מארקטע נעבראכט. דער פערקויף וואר מעסיג, 25000 מעטר־צענטנער וואורדען פערקויפט.

ווייצען: טחיים־ 700 מעטער׳ 79.8 קילאָ 8.30 גולדען. 100 מעטערצעט׳ 78,3 קילע 8.30 גולדען. — 300 מעטער־צענטנער 78,2 קילאָגראמס 8.15 גולדען. — 300 מעטער־צענטנער 78. קילאָגראמס 8.20 גולדען. — 200 מעטרצנט׳ 77.6 ק. 7.05 גולדען. — פעסטער־נאָדען 600 מעטער־צענטנער 78.2 קילאָ 8.05 גולדען. וויייסענבורגער 600 מעטערצט׳ 75,5 קילאָ 7.70 נור. — ביהאריער 100 מעטערצ. 76 קילאָ 7.65 גולדען. — נאָרדאונגאריישער 100 מעטערצ׳ 75.5 קילאָ 7.00 גולד. (אללעס פער 3 מאָנאטש.)

קאָרן 6,85—6,95 גולד. פער קאססא.

האָפער —6.20 גולד.

פעסטער שלאכטפיעה־מארקט.

בייא דעם אם 16־טען ד. מ. היער אין פעסט אבגעהאלטע־נען וואָכענמארקט וואורדען 2114 ששיק גראָס־ אונד 447 קליינ־פיעה צו מארקטע געבראכט. היערפאָן וואורדען פער־קויפט: 59 ששיק שטיערע, פער ששיק פאָן 100 ביז 136 גולדען. — 843 אָכסען דאס פאאר פאָן 200—310 גול׳ 800 קיהע, דאס פאאר פאָן 165—300 גולד׳ 150 מעלק־קיהע דאס ששיק פאָן 70—146 גול׳ 160 ששיק ביפעל, דאס פאאר צו 140—260 גולד׳ 323 ששיק קעלבער, דאס ששיק פאָן 7—17 גול׳. 215 ששיק שאפע דאס פאאר פאָן —8 ביז —17. גול. פייזיע פער 100 קילאָ: אָכסען־פלייש 54—57 גולדען. קוה־פלייש 50 — 53. גולד. קאלב־פלייש 46—48 גולד. אונד ביפעל־פלייש 46,—49 גולד.

לאטטאָציעהונג פאָם 15. אָקטאָבער 1884.

הערמאנגשטאדט	29	69	83	72	70
פראג	63	41	54	47	31
לעמבערג	90	23	56	43	62

פערזאנטווארטליכער רעדאקטאר: מאקס סאבאלטשי.

קאָנקורז.

אין דער הייזיגען איזר. געמיינדע איזט דיא שטעללע איינעס שו״ב׳ דער צוגלייך איין גוטער בעל תפילה זיין מוס, פאָן ר״ה כסלו הבע״ל׳ צו בעזעטצען. אהרעס־געהאלט 250 גולדען אונד וואר־נונג. איסערדעם ערהאלט ער אלס ימים נוראים בעל תפילה 25 גולדען. בעזיערבער, ווערבע זא־וואהל קבלה אלס התרה איבער ישט ציימיט הגדן פאָן אנערקאנטען ראבבינען האבען, וואללען צו איינעם פראבע־פארבאן ערשיינען. זאלכע בעזיער־בער, דיא העבראאישען אינטערעסיכט צו ערטהיי־לען פאהיג זינד, קאָנען איך בעריישענדען נעבען־פערדיינסט רעכנען. נור דעם אקצעפטירטען ווער־דען דיא רייזעשפעזען פערגיטעט.

Varanó Csemernye, (Zemplén megye) 1884.

2—3 דער פאָרשטאנד.

געוויננסטע אָהנע ריזיקאָ.

אונגארישע ראטהע־קרייצ־לאָזע, ציעהונג שאון אם 1 נאָוועמבער. הויפטטרעפפער 50000 גולד. אונד 600 געבענטרעפפער, נעגען איינזענדונג פאָן

נור 1.50 ג.

פערזענדע איך איינען דעפאשיין מיט מעריע אונד נוממער דעם לאָזעס פערזעהען, לויט וועלכעם דאס לאָז שאון אללייניגגס זיינגענטהום דעס קייפערס בילדעט אונד אוים אללע געוויננע אללין אנשפרוך האט, אונד בעהאלטע דאס לאָז פיר 6 גולדען 50 קר׳ אין דעפאָט אדער פער קאס־סא פיר 7 גולדען 65 קר׳.

פראוויזיין איפטראָגע ווערדען איך מיטעלסט נאכנאהמע פערזענדעט. — טיכטיגע אגענטען פיר דיא פראוויזיין ווערדען נעגען גינסטיגע פראוויזיאָן אויפגענאממען.

Bank- und Börsen-Commissions-Geschäft

Lazar J Lipschitz

Waitzner. Boulevard 1.

אָפנער

ביטטערוואסער.

דאס אָפנער וויקטאָריאַ־ביטטערוואסער, איזט בעהארליך ערוויזען, דאס שטארקסטע ביטטערוואסער דער ווילט. עס הילט אונד ווירקט אין אללען פאללען וויא שאון דיא אנדערען ביטטערוואססער פערזאגען. ווייר ביטטען דיא דאהער וועגן דיא קויפען, נור וויקטאָריאַ ביטטערוואססער צו פע־לאנגען, אונד וועגן דער קויפמאנן קיינעס האט, איהן צו פערזאנלאסען פאָן אונס צו בעטטעללען.

Die Direktion der

Ofner Victoriaquelle Budapest

Badgasse Nr. 1. 1—6

2—9 Täglich frisch erzeigte **prima**

PRESSHEFE

zu dem concurrenzfähigsten Preise versendet nach jeder **Post- und Bahn-Station franco**, die

Erste Szegediner Spiritus - Presshefe-Fabrik, Szegedin.

NB. Für **echte Spiritus-Hefe** wird garantirt.

פיוכט- אונד מעהל-פריייז-טאבעללע.

וויייצען	פער הקטאָל	קוילאָגראמס פער 100	פריכטע	קוילאָגראמס פער 100 קילאָגראמס
נאָרד־אונגאריישער	75	7.35—7.30	קאָרן נייע	7.—— 6.75
"	76	7,45—7.30	נייעס מאלץ	6,45— 6.10
"	77	7.55—7.50	" פשעי	8.——7.—
"	78	7.65—7.60	האָפער	6.20— 5.80
"	79	7.75—7.70	סוסורוין באנאטער	6,40— 6.35
"	80	7.85—7.80	דעטשא אנדעריער	6,35 — 6,30
"	81	—.——.—	הירזע	6.50— 6.20
פעסטער־באָדען	75	7,60—7.40	וויייצען פער הערכסט	7,67
"	76	7.70—7.55	" "	8.38
"	77	7,80—7.65	סוסורוין " יולי־איינ׳	—.—
"	78	7.90—7.75	נערסטע "	5.72
"	70	8.——7.85	האָפער " פריה־יאהר	—.—
"	80	8.10—7.95	" " הערכסט	6.39
"	81	—.——.—	דעפס " איינ־סעפ.	6.10
וויייסענבורגער	75	7.60—7.40		12.4½
"	76	7,70—7,55		
"	77	7.80—7.65		
"	78	7,90—7.75		
"	79	8.——7.85		
"	80	8.05—7.90		
"	81	—.——.—		
טהייס	75	7.70—7.50		
"	76	7,80—7.65		
"	77	7.90—7.75		
"	78	8.——7.85		
"	79	8.10—7.95		
"	80	8.20—8,05		
"	81	—.——.—		

צוישען: דאס איז ליגן. איך זעלבסט בין פּרימיטיוו, דיעזער מענש בעלידיגט מיך, דער דארף מאן ניכט שפּרעכען לאסטן. אונטער שרעקליכעם לארם דעם הויזעס, ערצאהלט זומאנדי וויטער, דא יודען האטטען געזעטצט, וויא זיא דיא קרישטענמאכטען שלאכטען זאללען. ביא דער הילנקייט וויגער עהרע שווארץ עך, דאס ער אין דעם ווערקע איינעם ראבבינער געלעזען האבע, דער יודע מיסטע יעדען ראבבינער פיר אנפעהר באר האלטען, אינד דעם שאכטער עהער גלויבען אלס דעם פּראפעטען. דיא יודען בעטטען צו אהרעם גאטטע, דאס דיא קרישטען אונד אהרע פּרישטען וואהנונגען ווערדען; דיא כאטהאלישע קירכע נעגען דיא יודען דאס קינד איינער. ה. . . . (בן זונה), דיא קרישטען ווערדען שווייגע, עזעל אונד בלוט־דרישטיגע טהיערע געגאנגען. דער פּראוידענץ ע־אינגעהטע 4 אדער 5 מאל דען רעדנער דאס ער זיך אים אינגאנדישען דיסטאנץ בעפּינדע, ער מאגע זיך אלזא אנשטאנדיג בעגעהמען, וומאנדי אבער וויטהעטע אינבעקוממעדט וויטער פאהרט, אונד אלס ער דאס וואהרט ה. . . . איטשפּאך פערלעסען דיא אבגעאדענעטען שרייעדע דען זאאל, ד דער פּראוידענץ שריע אונד לייטעטע, וומאנדי אבער בעגעגעטע זייגע רעדע דאמיט, דאס ער דען „ריטטעללען מאדד" נאך אינמאל בע־דראפּעטע, דיא רעדע דייטעטע אייגע שטיגע.

אויס דער הייטיגען זיטצונג.

בין צור צור שטונדע. אין וועלכער וויר דיעזע צייטען שרייבען, איזט עס פּראגען פּעגיוויעטיג אין יעגענדלייכעם מיטגליעד דער נעמאסטגען אפּפּאזיציאן, דעם דער לאבבעער דעם הייטיגען מאגעס נעבערט. „האט דען דער אינגאדישע רייכסטאג וויידער נכטם עטוואס אנדערעס צו טהון, אלס זיך טאג פיר טאג מיט דען 17 אנטיסע־מיטען הערומצישלאגען? נכטם איין אין האהערעס צייעל. נכטם רעכט צום פּאטעלאנדע, וויעטע דייגע הערדען. נין, נעדרייגע ליידענשאפט אונד נעמייגע זעלבסטוודט. לייטע, וועלכע נע דיא שווילליל דיע־זעס הייזעס אבערטרעטען האטטען, פּאבען יעטצט פּאן הער אים דאס פיער אים לאנדע אן. דער אנטיסעמיטיסמוס פערעדעלט נכטם, ער פערראטהט אונד עערדט דעסטען מיטגליעדער אין דען קאטה ה. רונטער, אונד מיט קאטה ווידד דאדד איך דיא עהרע דעס לאנדעס בעשמיטצט. אין דעם גע־לעהרטען (געגרוויד) וויד פּאן דער יוסטענאפּפּ נכטם לייט, אלס דאס „וויקצענע". דער נימטלכע ווירד צום נאסטגיינגען אונד אים וויגעס מונדע פּלעטען רעדען, וויא וא אין ריגעס הייע דעס לאנדעס איטגעשפּראבען ווערדען דיפּפּטען.

אבער נאך אינמאל צייגט זיך דיר דאס גלייך נינסטע, נאך אייגמאל נעהט דיא אנגע ווייטער האפּפּנונגען אונד פע־הייטיגען גלאנצענד פּאר דיר אויף, אונס. דייגען אנאלג־גען, אין בעווייס, וואצו דער הערר אונזער נאטט דיך אויס־ערקאנען, צאהלט דע קוריבאנא אויס נכט פיעל וועניגער ווייד אלס דאווד ראנגנס. צאהלט דאס פּאטט עבען וואיטעל אייגלייסס, דייגע האנדלעפּערבינדונגען ווגד, וועגן אויך נכט זא אייסנעדעהנס. דאך נראם אונד נעווייגבריינגענד, ער אייט דער צווייטע אונזערעס פּאלקעס אין סטרינא, אונד אייד ווייד אן אללען בעדייטענדען פּלאטצען אונד האפּפּנען דער וועלט מיט אכטונג נעגאנגס. אבעל אייט אייגע שטאלצע שאנהייט; דיא גלייכט דער שלאנקען נאצעללע, דיא אייך דען בערגען הייפּפּט, דיא גלייכט דעם פּראכטיגען אנאטעטהיגע. דאס דוך דיא ווייסטע שטייפּפּ; מאמאר וואר דיא שייע מייכע אים פּעלטונגעפּס, דאס ווייסע לאמם אייך דער ווידד. אבעל אייט קוהן, אינטער־נעהמענד, דיא אייט פּאלל דייגער הערדלינקייט, דיא גלייהט פיר דייגען בערגע, דיא לייכטע דוך, וויא אייגע וואהרהאפּ־טיגע מעפּסיאבערוויס. וואס אבער אייגע פּערבינדונג מיט צאהלע פיר דוך ווייס ווייכטיגער מאכט. אלס דיא מיט וואא־נעם וואר, דאס אייט, דאס צאהלקס דייגע וואהרטטען אנאהנגער ווגד, דאס באהיך דייגן ריינבענטטער שלייר, דער בעגייסטערטע פערקינדער דייגעס וועהמס. דאס זעלבסט צאהלקס ווייב, פּאן אייהרען קינדערן נעוואנגען, דוך נעראטס, אונד אלזא דער פּאטטער זעלבסט לייכט פיר דוך צו נעווייגען אייט, וואהרענד מאמאר נעשווייסטער דוך אים שטיללען אדס אייגען אייטען אייגענדלייגע אין אייהרע דייגע פּאטטען, גיע אין דוך גלוייבטען,

מאמאר דוך נור פיר אייהרען נאטטען, גיע פיר דען ערייגע־טער אונזערעס פּאלקעס הייעלס. אונד ראואגעס דוך מעהר דולדטעט. אלס לייבטעט. ד ו א מ ו ס ט אים דאכעל דוך־גיע; דאכעל מ ו ס דייגע נאטטען ווערדען; דאכעל אייט פיר דען מעפּסיאס נעשאפּפּען. דאמיט אייט דייגע בערוף ערפיללט, דאס דוא אייגן שטארקעס נעשלעכט צייגען זאללסט. דאס איבער אייזאעל הערדטע בייז אין דיא פּערגטטען צייטען; דאכעל ווידד אייגע ווידדיגע שטאמט־מוטטער זיין דער קינטטען קאנגע אייזאעלס. דאמיט שטעללטטס דוא צאהלק צופּרידען, אונד פערזואנדעלטטס אייך אין אייגנס פיגד אין אייגנע פּרייגד. דאמיט קראנטס דוא דער לעבבענדען דאכעל הייטטטען וויגטיג. דאמיט ערפיללטס דוא דיא שאנטטען דאפּפּנונגען אייהרער בריידער אונד קעשטעטס דוא מיט דען הייליגטטען באנדען אייך עייגיג אין דיך. דאמיט עזדליך עלאנגטס דוא דען פּעטטע־טטען שטיגען אונד שייאפּפּט דייגע פּייגדע, צווייגנטס דייגע פּערפּאלגער צום שווייגען, אונד ערפּאפּפּטטס ווערדע דען אלטען שטאב דער קאנגטמאכט, דער פּאן מאוס שטאמטט, אונד דער מיט דאווד קראנץ גגעווערט אייט."

„דוא האטט מיר אים דער זעעלע נעשפּראכען, יאקאב בן עלאר," וואנט מאמאתאי פייעלליך. „עס וואר מיין הייטטטער ווונס, מיין גלייהגדער וואגע. זעלבסט אלס איך מאמאתס נאטטען וואר, דאכעל צו בעטטעטען, אונד וואר דוא עס דען נכט, דוא מיט פּראפּעטטיגטטע זעהרטטע צוגרטס אייזאעלס רטטטער אין מיר פּערקינ־דעט? וואר דוא עס נכט, דוא מיינע זעהנזוכטאנגען נאטטע אלס דאכגעדעס אהנונגסלייד בייט פּאטטע? פּאן איהר, פּאן איהר האט מיינע יונגע נעטטייט? דוא איזט דוא שטאלצע פּאטטיגע בלוטט, דוא פיר קיינגען וואנדערער בלוהט; אן אייהרער הערלינקייט לאבען זיך נור דוא אללער דעס נעבוירגס אונד דוא אונגעהייער דעס מעערס. בייטטגען אבער קאנגן זיא נור דער לאיזע וודא'ס. דער קאנגג דער וויטטע, אונד זיא וויזלל נור אים אנגעהאריגן. דוא איזט דוא עכטע אונד רעכטע מטטטטאב־בריידד, דוא דוא פּאן אנבעגגן עלדטעגע מטטטער דעס נייגן קאנגנטטעלעכטס. מיינע זעעלע גלוהט, דוא אלס ווייב צו אימאפּפּטען."

„וואהלאן, זא וויל איך דיך מאכגען אין צאהרקס הייז פּרהרען, מיט דיר אום דאכעל ווערבען אונד צייגע דיי־נער פּערלאבונג זיין! דאך גגן הארע נאך, וואס איך דיר אים הייליגטטען אינטטערעסטע אונטערטטאטהעס. דער גגן הארע דעס לאנדעס אונד דאס אללער לאנגע זיך מעערס. בייטטגען אבער קאנגן זיא נור דער לאנגע וודא'ס. דער קאנגג דער וויטטע, אונד זיא וויזלל נור אים אנגעהאריגן. דוא איזט דוא עכטע אונד רעכטע מטטטטאב־בריידד, דוא דוא פּאן אנבעגגן עלדטעגע מטטטער דעס נייגן קאנגנטטעלעכטס. מיינע זעעלע גלוהט, דוא אלס ווייב צו אימאפּפּטען."

„דוא האטט מיר אים דער זעעלע נעשפּראכען, יאקאב בן עלאר," וואנט מאמאתאי פייעלליך. „עס וואר מיין הייטטטער ווונס, מיין גלייהגדער וואגע. זעלבסט אלס איך מאמאתס נאטטען וואר, דאכעל צו בייטטגען, אונד וואר דוא עס דען נכט, דוא מיט פּראפּעטטיגטטע זעהרטטע צוגרטס אייזאעלס רטטטער אין מיר פּערקינ־דעט? וואר דוא עס נכט, דוא מיינע זעהנזוכטאנגען נאטטע אלס דאכגעדעס אהנונגסלייד בייט פּאטטע? פּאן איהר, פּאן איהר האט מיינע יונגע נעטטייט? דוא

לעבבענס אונזערעס פּערעהרטען מיטבירגערס סיר מאוס מאנטטפּאראע צו פּייעדן. (ליטטער ביי פּאללד.) אים פּאראגגען אהרע אלס סיר מאוס אינס 160־טע יאהר איינטראט, הערשטע דיא גראפּטע בעגיים־טערונג, דיא אינפּערגעפּלליך בלייבען ווירד. ביא יעטציגגר געלעגענהייט מיס דער איסהרוק דער בעגיים־טערונג מעהר אינטערהרוקט ווערדען. אום סיר מאוס פּאר ערמידונג אונד אויפּרעגונג צו שטטצען. דאהער מיططען ווייר פּאן פּראצעططאנגען, דעפּטאציאנגען אונד גראططערן אנאמططיגגען אב־זעהען. נכטם דארף געططעהען, איהן אויפּזוהרגען, דא דיעס נאבטהיליג פּיר דעططען זא יעגענططיי־בטם אונד טהיערעס לעבען איזט." (ביי פּאללד.) — הערגער שלאגט דאהער פּאר, אייגע אדר נططע דעס מאיאס דעס שטאדטראטהעס. דער גייططליכהייט, דעס מאגיططראטס אז ז' ווי צו איבערהייבען, פּער־גער אן ארטע לייטע, קאללען אונד וואללעגע דעקע־קגן צו פּערטהיללען, וועלכע לטעטערע דאס מאט־טא סיר מאוס: „ד ע נ ק ע א ו נ ד ד א נ ק ע־ט־ראגגן זאללקען). דער געבורטططאט: סיר מאוס, מאגע אלס אללעגייגער פּייעראטאג פּעططגעיעטצט ווערדען, אונד הערדגער האפּפּט, דאס דערזעלבע דורך בעפּלאגגונג אונד בעלייכטונג דער גאנצגען שטאדט ווירדיג בעגאנגען ווערדע. עס ווירד פּער־גער אייגע שפּייזונג דער אים ארבייטסהייזע בעפּינד־ליכען פּערגאנגטאלטטע, וויא עס סיר מאוס פּייי־מאל יאהרליך, אם נייאהרططאגע אונד אם גע־בורططאגע דער קאנגגען אייך דייגע קאططען צו פּלעגגען. פּראططט וואללמאר פּאן דאططאגע ערקלארט, דאס אללע מיט הערגן אונד זעעלע זיך „אן דער פּייער דעס וואונדערבארען געבורططאגע גגעס דייעס וואונדערבארען מאגגעס" בעططהייל גגען ווערדען. סיר מאוס ווירדע גיכט גור אלס מיططגי־גער געשאططצט, זאנדערגן אים דייגעס עדלען בייא שפּעלעגס. דאס ער גגעגבען, אונד אום דער זייט־הערגיגגען מגططגלייכע וויללען, וועלכע ער שטעטס גגעגגן דייעגיגגען, דיא גיכט וויגגס גללי־בגגס זגד, גגאבט האט. אלבע ביישפּעלע, וויא זיא סיר מאוס גגגגבען, דייגן ווער זעלטען, נור פּעל זעלטגגער אבער אין מאגן, וויא ער. מיט זא ווי־טעס הערגגגן, זא ווייטעס בלוקע אונד זא ווייטדי־

* (אלס מאנטפּפּאראע אים יאהרע 1846 דורך דיא נאך יעטצט דגגגגגדע קאנגגגן ווקטאריא צום באיאן ערהאבגן ווגרדע, וואהלטע דיעגגגגגע אלס וואפּפּגגן אייגע צגרגע דעס ליכגאגגן (לבנון) צווישען צווייא בלוטגגבע־גגגן (מאנטפּפּאראע בעדייטטע: בלוטגגבגגגע) אין דייגגגס וואפּפּגגשלדע אייגס פּגרגגגר דיא אגיططפּפּס יירשלים" אין הגגגראאיטשען לעططטגרן אונד דאס מאמאא „דגגקע אונד דאגקע" אייגגגגראגגן.

* (ס י ר מ א ז ע ס מ א נ ט פּ פּ א ר ע.)

דער 26־טע אקטאבער ווירד נכטם גור פּיר דיא יודען דער גאנצגען ערדע אין יבעל אונד פּייעדנטאג דין; אינזער מאוס ווירד איך פּאן דען נכטווירגען ארט יואלטהאטער געפּייעדט. גאנץ בעזאנדערס איזט עס דיא קרישטליכע בעפּאלקערונג ענגלאנדס, וועלכע זיך דער יואלטהאטען דאנקבארסט ערי־נגערט, וועלכע מאוס מאנטפּפּאראע איך דענגען דיי־ען אן אפּריקא אונטער דען אין אינטערדרוקונג לעבענדגן קרישטען אינגאבט האט. אין ראמס־גאט (איגע ענגלישע שטאדט אם אופער דעס מעערעס, דער ליעבלינגס אפּענטהאלטסארט מאנ־טעפּאראס. פּאגד אים שטארטווייז אינטער דעס פּאראזטצע דעס לארדמאיאר (בירגערמייסטער) אייגע פּערזאממלונג שטאטט, אן וועלכער זיך אונ־טער אנדערגן צוויי הארע גיططליכע, אייגע גראסע אנגאהל פּאן מאנטפּפּאראע־אططבעאמטגן. גע־רייططראטהגן אונד אנדערע הערפּאראגגדע פּערזאנלכקייטען בעטططיגטען. — דער פּאראזיד עגגדע דרגקטע וויגע גראסע פּייערד דארבער אים, אייגער פּערזאממלונג צו פּראזידיגגן, וועלכע דען צוויגע האט, „דען אבשלוס דעס הגדערטططאהריגגן

אבער נאך אינמאל צייגט זיך דיר דאס גלייך גגططטע, נאך אייגמאל נעהט דיא אגגע ווייטער האפּפּגגגגגן אונד פּער־ווייגגגגן גלאגגעגד פּאר דיר אייף, אונס. דייגגגן אגראאג־גגגן, אייגן בעווייס, וואצו דער הערר אגזונד נאטט דיך אייס־ערקאגגן, צאהלק דע קוריבאגגא אייט נכט פּיעל וגגגגגער ווייד אלס דאווד ראנגגגס. צאהלט דאס פּאטט עבען וואיטעל אייגלייסס, דייגע האגגדלעפּערבגגדגגגגגן ווגד, וגגגגן אייך נכטם זא אייסגעדעהגגס. דאך גראם אונד נעווייגבריגגגגגד, ער אייט דער צווייטע אגגזערעס פּאלקעס אין סטרגגא, אונד אייד ווייד אן אללגגן בעדייטטגגדגגן פּלאטצגגגן אונד האפּפּגגגגגן דער וועלט מיט אכטונג נעגאנגגס. דאכעל אייט אייגע שטאלצע שאנהייט; דיא גלייכט דער שלאנקגגגן נאצעללע, דיא אייף דען בערגגגגן הייפּפּט, דיא גלייכט דעס פּראכטיגגגן אגגאטעטהגגגגג

ווייר אין אינערער פרייטאגס־מסדר איבער דיע זעלבע פעראפפענטליכטען, נאך פאלגענדע שטעללען נאך: „דיא מעהרהייט דער אבגעאָרדנעטען,“ זאגטע דער פפפפ דיגר מיט אונס (אנטיסעמיטען) אינפער־שטאנדען. (לעבהאפטע היטערקייט אונד „ווידער־שפרוך). יערער אבגעאָרדנעטע, דען אך ביזהער שפראך, זאגטע מיר, ער שטיממע אים הערצען מיט מיר איבעראין, דאך הונדערטען איהן איסטערליכע רוקזיכטען, זיך אינס אנצישליעסען. (היטערקייט אונד רופע רעכטס: „ווער האט זיך זא געאי־סערט?“) שאן הארע אך, ווא דיא היבלער מיך ליבט פערדאממען, דעגן זיא אללען גיכט, דאס איין פרייסטער עטוואס אנדערעס אלס דער קנעכט דער רעגיערונג זיא אונד דאס ער זיינע איבער־צייגונג איסטפערעכטע. (לארם אונד „ווידערשפרוך רעכטס.) אונד דאך איטז דעם זא, ווייל איינע פפפרער מיט דעם מיטהע דער איינגעגען איבער־צייגונג זיך דער אנטיסעמיטענפארטיא אנשלאס־סען, ערהעלטען זיא אין א ר א ד דיא אונס נאך שטערצענדע ש ט ר א פ־ר ע ד ע. (גראסער אנהאלטענדער לארם. „צור אָרדנונג?“)

פראזידענט (ליטעט): נאך פארלאמענטאר־שער רעגעל איטז עס גיכט געשטאטטעט, דיא ווארט־מע דעם מאגאר־בען צו קרייזירען. (לעבהאפטע צישטיממונג.)

קאמלאש: אך ווילל יא דיעס גיכט טהון, אך ווילל בלאס זאגען, דאס דיא רעגיערונג יענע ווארטע דיקטירט. . . .

מיניסטער־פראזידענט טיסא: זיא האט זיא גיכט דיקטירט.

קאמלאש (פארטפארהרענד): אונד דאס דיא מאכטיגען אונטער דען זיהען זיא איינפלוסטערטען. (שטרמישע היטערקייט.) איך דער אדרעסענט־וואורף פערלאנגט, דאס דיא קאטהאלישען פפפרער זיך פאן דער פארליטיק פערן הארלטען זאללען. איינען אנגליכען פאלל פינדע איך גוט אים עגגלישען פאר־לאמענטארישמוס, איינגעגלך אים אנגליקאנישמוס, (דיא עגגלאנדער זינד בעקאנגלך איהרער רעליי־גיאן נאך אנגליקאנער) יעלכער היטערישע, הינ־טערליסטיגע אנגליקאנישמוס. . . . (לארם רעכטס: „צור אָרדנונג, צור אָרדנונג!“)

פראזידענט: זאלכע איסדרוקע זינד הויער גיכט אם פלאטצע. (לעבהאפטע בילליגונג.) ווייר שטעהען מיט עגגלאנד אויף פריינדשאפטליכעם פוסע, אונד הויער פפפלעגט עדע פארטיא דיא הערר־שענדע רעליגיאן אין עגגלאנד מיט אכטונג צו בע־האנדלן. (גראסער לארם אויף דען אנטיסעמיטען־זיטצען.) אויך אין אינגארן גיכט עס אנגליקאנער. איבערהויפט בישטע אך, זיך איבער קיינע רעלי־גיאן בעליידיגען צו איסערן. (לעבהאפטע בילל־גונג.)— (אבער איבער דיאזידען, הערר פראזידענט, דארף נעשטיפפט ווערדען נאך הערצענסלוסט!? — דיא רעדאקציאן.)

קאמלאש: איך ווילל בלאס דיא טהאטזאכע ערזוהלען, דאס מאן דארט פאן דען פפפרערן, אלס זא איהרע רעליגיאן פערטהיידיגטען בעזוייפעלטע, דאס זיא אנטישען, ווארם איטז דיא רעגיערונג גע־גען אונס זא, ערבאוט? (שטרמישע היטערקייט, אנ־האלטענדעס געלאכטער.) איך אינטערטיבע איט־זערען אדרעסענטוואורף, דעגן ער איטז בערופען, דיא יידישע איבערמאכט צוריקצודראנגען אונד דיא יודען אן דער רעוואלוציאנזונג דעם פאלקעס צו הונדערן. (גראסע היטערקייט.) דעגן ווא דיא יודען מיט ווארטען גיכטס איס־טטען, דא גרייפען זיא צור רעוואלוציאן, אללע גראסע רעוואלוציאנען גע־הען פאן פארין איס אונד עבען אין פארין האט דיא גראסאטיגע „אללאנס איזראעליט“ (כל ישראל חברים) איהרען טהראן איפגעשיאגען; אין פארין וטצט דער יודאס, דער נאך איממער דיא שפערזונג אונד פלונדערונג פאן קרבען אונד קלאסטערן אנאדרעגט (דיא גראנצאיזישע רעגיערונג) אין פארין וטצט דאס יידישע סנהדרין, דאס פאן דארט אוס דיא וועלט רעגירט. דעסהאלב רייסען דיא פרייטערדען דען יודען דיא האנדע צום בונדע, קרעמא האט דיא יידישע אללאנס געגרינדעט; אין יידישער ראבבינער (שטרמישע היטערקייט; רופע רעכטס: „מיניסטער!“) האט אללען פאליטי־שען אונד רעליגיאזען איינרכטונגען דער בריסטען דען קריעג ערקלארט. אללע אנדערען רעוואלוציא־נאר פארטיען זינד פאן יודען גערינדעט אונד פערבריטעט. דיא יודען דעטצען אונס בריסטען נעגען איינאנדער, דאמיט זיא אונס דעסטא זיכע־דער בעגעגנען. דיעזע מאכט מיס געבראכען אונד דאס בריסטענטהום בעפייט ווערדען. (לאנג־אנהאלטענדעס שטרמישעס געלאכטער רעכטס.)

דער פיערטע טאג.

נאטטלאב! דאס עס זא געקאממען איזט. זא אונד גיכט אנדערס האבען ווייר עס געוייגטט אונד ערווארטעט. וואס דער אונגאריש ריכסטאג אם פיערטען טאגע דער אדרעסס־דעבאטטע ערלעדיגען מיסטע, פפפלעגט ווילבסט אן דען גע־גענען איינפודרע גיכט פארצוקאממען. דיא גאנצע בריסטע ערהעבט איינען שרייא דער ענטריסטונג, דאס דיא עהרע דעס אונגאריشען פארלאמענטס אין זא אונערהارטער ווייזע געשאנדעט ווערדען מיסטע. וואס דענן האבען דיא הערען ערוואר־טעט? גלייבטען זיא פפפלייכט דאס אייגע באנ־דע, יעלכע הונדערטטיעזענדע אינשלדיגער מענ־שען מארליש צו מארדען בעריט איזט, גייסטען

מיין הערען זיך עהנגט, ווא דאס ווילל דער ווייסטע נאך פרישע וואסטער, נאך נאכיכט אוס צארטיך דע קרבא־נאס הוזיע.“

„אונד דאס איזט דאס גוטע, וואס איך דיר בריינגע, צא־דיק דאס, אויף אינדרינגליכעם בישטען זיינעם ווייבעם אונד זיינער ראכעל ווידער פריינדליך אונד פאטערליך אין זיין הויז אויסנאנאמטען; אבער ער האלט איהרע עהרע פיר פפפלעטצט, איהרען ונגעפיילטען רוף פיר בעפלעקט דורך דרך, אונד ער ווייר דיין ב טטערע פינד זיין אונד בליבען, ואבאלד דוא ניכט ערנסטע שרייטטע טהוסט, ראכעל ווידער צו עהרען צו בריינגען.“

„אונד ווילכע שרייטטע פערלאנגט ער פאן מיר? איך בין צו אללען בערייט, וואס זיך מיט מיינער איינגען עהרע פערטראגט.“

„ער פערלאנגט גיכטס; ער איבערלאסט עס דיר זעלבסט, וואצו דיך דיין ודעלזינן טרייבט. דאך איך ווילל דיר דיין נעהמיטען זינן זיינער אנדייטונגען ערקלארען. איך האבע לאנגע מיט איהם נעשפראכען; איך האבע איהן ער־פארשט. פאן דער אלבערנהייט, דיא איהם האלטווי אונד נעגאפפטע בריינגראכט. אלס ווייסט דוא איין דאכאן, איין באוויילליגער צוזבע־ער, דער ראכעל מיט איגען מטטעלן פערלאקט אונד פערפירט, האבען איהן זיינע ואיגען, פאר־צוגלוך דער טרפפפליכע כאוזד בעפרייט; ער גלוויבט גיכט מעהר טראגען אונד פיהלט מטטלייד מיט זיינער ארטען מאכ־טער. זא לאס מיך נון אויך פריינדליך צו דיר רעדען, פא־באטאי, נעמאנד איזט מעהר, איזט אינגינער פאן דייגער נאטטליכען ונדרוזג איבערצייגטט. אלס איך; יא, איך גע־שטעהט עס דיר; דאס איך מיך ואוא פיר איגען פיא־פעטען דיינעם מעפסיאסטהומס הלטען. אבער צום הייל דעם נאטטליכען הארן מאן דאס מענשליכע ניכט פער־ווייגען. — ווייר בעדירפען דעם בייטשטאנדעס אונד דעם שטעטס דער מענשען; נאטט האט אונס דעסהאלב אינען הללען פערשטאנד גגעבען; איינען עליכטטען גייסט. דאס ווייר בעדיגקען אונד בערעגען, וואס אונס נטטצט. ווייר מיסען קלוג זיין, ווייא שלאגגען, ווא־לען ווייר אונזער צייל ניכט פערפעהלען דער הערר שטטעט עס אונס ניכט אין דען שאאס; ווייר זאללען דאר־נאך שטרעבען, — ווערלד, מאכטהאבר, בייא דייגער טיעג־גונג פאן ראגאנעס מאכטער נאכטס דוא דען מאכטיגען שטאב אוס דער האנד, דער דיך, גלייך דעם שטאבע, דען מאוס אונד אהראן טיגגען אונד דער אויך דאוויד קאם, עס פרטטען אוראעלס ערהאבען האטטע; עס וואר דיא מאכט דעס ווייכטהוס, דעס איינפלוסטעס אויף אללע ודען אים איגגעס. דוא האטט דיא מטטעל פערשטאהט. דוא האטט דאס שאנטטע ווייב אונבעדיהדט פאן דיר גע־נגעבען, אונד ביזט דאדורך אללערדינגס מיט דען איגגען דייגער אנהאנגער אים איין בערייטגערדעס גגשטעגען; אונד פרוהאר, ווער דייגע ונגע אלוא בעתערשען קאנן, דער מיס צו דען האכטטען דינגען ערוואהלט אונד אויס־ערלעגען זיין. דאך דער שאדען, דען דיר דיא שיידונג גגבראכט, האט זיך אויך בעדייטענד גגצייגגט. דוא ביזט אהנע מאכטיגע שטטעע דען פערפאלגטען דייגער פיינדע גגעבען. אלס דאונגס שטייגערזאהן וואגטט זיך ווערדע האלטען נאך פאסא אן דיך. קוים ביזט דוא גע־שיידען, זא ערהבען וא דיא שלאגגגבריס אהרע צישטע־דען דייטטער גגגען דיך אונד וזכען דיך צו פערדערבען אדער אז גוזהען בעזטגגע, האט אהר דיא עהרע דעס לאנדעס אדער האט אגזהען דעס פאלא מעגגטעס הייליג איזט? גון זיא האבען עס אם זאמסטאג גגזוהען, אונד וזיגגן עס וואהר איזט, האט דיא רעגיערונג גור איגגען אגלאסס ערווארטעטע, אום דעס שיסליכען טרייבען איין מאכטיגעס האלטי־צוזוזאגען, דאגגן איזט דיעזער אגלאסס בעריטס גגגעבען. ווארטען ווייר ערלאך דאס ווייטערע אב; עס ווירד האפפגגנטליך — נאך שלממער קאממען.

אללעס וואס ווייר בז הייטע גגהארט האבען, דיא רעדע אנדרעאגס־קס, פאלאס אונד קא־לאששס פרישיגגען אלס אגשלדיגג שפפעלערייען גגגגגאבער דען וואהרהייטס־ברייכען אגגגאטיגגדים. דא שאגגט איין גגיסטליכער, דער ווא איין פאן איגגער באוגגן קראנקהייט בעפאללעגער הגגי אונד הערראגגטע. מיט שיס פאר דעס מגגדע וואא איין ווילדעס טהגער פארמלך בעזיללטע. אונד וואס אים דיעוגס מגגדע קאם. ווא איין שטראם דער אגפלאטגגסטען רעדען. ווא מאן זא גגר אין דען גגעגגסטען הייזערן. דיא פאן גגעגגסטען פרייגגי־גגמגגרן בעפאלקערט וגגד, צו הערען בעקאממט. דער מאגגן האט אין ווייגגער טאללען וואהרהייט זאגגאר וגגגע קלגגדער אגפגגאפפפפ; אונד גגכט גגר דיא פרייגגן, וועלכע איף דער גאללערגגע וואהרען פלגגי־טעטען זיך פאר זיגגגן גגמגגהגגטגגן, זאגדערן דער גראסטע טהייל דער אבגגעהדגגעטען, פערלגגגגן אגגגער שטגגרמשען דיפפען דען זאאל. דיא אגגגי־סגגמגגגן, וועלכע זגגמאגדי אלס אהרהגגן אגגגגגי־בגגגעגגסטגגן קאמפפפער פערקגגגדעטגגן, זאאסגגן ווגגא פערשטגגגגעגגט דא, אגגשטאגגי פגגגגגטגגגגגטגגגגגט